

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 108 K, félévre 54 K,
negyedévre 27 K, egy óra 9 K. Egyes szám ára 120 K.

Felelős szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Szemle.

Egy régi jó s mi a fő, nagy igazságot tartalmazó latin közmondás jut eszembe: *Mors tua: vita mea.* Magyarul: a te halálod — az én életem. Ez biz így igaz mindenütt a nagy természetben. Az újjnyi nagyságu kicsi szárdella-halat felfalja a két méternyire is megnövő nagy bolond hal, a delfin; a delfint meg megeszi a gyakran négy méter hosszú emberévő cápa. Így aztán *Mors tua, vita mea* — ez az igazság, a jogrend a tengerben: belenyugszunk, mert hisz a bölcs természet így rendelte. Azután meg nem is igen tudnánk rajta változtatni. Hanem az már tán még sincsen egészen rendén, hogy egypár ember ezt az elvet a szárazföldön, itt, a mi mindennapi életünkben is meg akarja honosítani, mint ez az alábbi esetből kiderül.

Tegnap egy úriasszony keresett fel. Letett előm az asztalra egy karika cérnát — feketét s előadta a következőket: *Ezt a fekete cérnát februárius havában vettem egy helybeli zsidó kereskedőnél. Az ára volt 41 korona. Kivülről szép fényes, rendszeren sodort és viaszolt elsőrendű cérna volt a karikán. Mikor azonban a felső réteg lefogott róla, tessék csak nézni, mi féle hitványság bujt elő a fényes külső alól! — Kezembe veszem a karikát. Nézem, próbálom elszakítani a rajta levő fonalat. Nagyon könnyen sikerül. Mintha csak feketére festett „ökörnyál” volna, olyan silány, semmitérvő az u. n. cérna. — Szótlanul rátekintek az úriasszonyra. Szememből valami szemrehányásfélét olvashattam ki, mert mentegetőzve, restelkedve teszi hozzá: „Hiszen igaz! Magam vadgyok az oka, mert a Keresztény Fogyasztási Szövetkezetben ugyanakkor 46-ért kaptam volna jót is, de Istenem, sok a gyermek s annyi a kiadás... még két korona is pénz”. — Eddig van, nincs tovább.*

Nekem azonban még eszembe jutott az eset kapcsán az a sok gyilkos támadás, amelyikkel nemrég a zsidó kereskedelem telhetetlen, mindent felfalni akaró cápája nekiesett a Keresztény Fogyasztási Szövetkezeteknek. Hol azt hangoztatta, hogy a „Hangya” így meg fog tönkremenni az olcsósági hullám miatt s elvesz a részvényesek pénze, hol meg a legközönségesebb fogást vette elő, rámutatván, hogy nála minden, de minden olcsóbb.

Nekünk pedig, keresztény embertársaim, jó lesz megjegyeznünk az esetet, nehogy ostoba tudatlanságunkban, nemtörődömségünkkel odalökjük életrevaló keresztény szöveteinket Izrael nagyfőkü cápájának, mert az kaján örömmel fogja azt

elnyelni, miközben vigyorgó pofája örömtől sugározva hirdelendő: *Mors tua: vita mea* — a te halálod: az én életem.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

A miniszterelnök beszámolója.

Budapest, ápr. 28.

Az Új Nemzedék munkatársának értesülése szerint gróf Bethlen István május hó végén fogja kerületében beszámolóját megtartani.

Letartóztatták az Andrássy-úti gyilkost.

Budapest, ápr. 28.

A M. T. I. jelenti, hogy Székely Aladár pincért, akit az Andrássy-úti gyilkosság elkövetésével gyanúsítanak, Munkácson letartóztatták. Székely Budapestre több levelet is irt hozzátartozóinak, melyekben ártatlanságát akarta bizonyítani. Ezek a levelek vezették nyomra a rendőrséget és érintkezésbe léptek a cseh-szlovák hatóságokkal Székely kiadatása végett. A főkapitányságon ma várják a cseh-szlovák hatóságok értesítését. Az elfogatás körülményeiről minden további felvilágosítást megtagadnak.

A görög-török háború.

Koppenhága, ápr. 28.

Koppenhágai híradás szerint a görög csapatok ismét vereséget szenvedtek. A görögök vesztesége 25.000 emberre tehető. A törökök 40 ágyut is zsákmányoltak a görögöktől.

Vilmos császár Braziliába készül. (?)

Budapest, ápr. 28.

New-Yorkból jelentik: A Chicago Tribune arról értesül, hogy Vilmos császár diplomáciai úton engedélyt kért a brazil kormánytól, hogy Braziliában letelepedhessen. Ezen hír még megerősítésre szorult.

Lemondott képviselő.

Budapest, ápr. 28.

A M. T. I. jelenti: Szilárd Béla, az orosz kerület képviselője legközelebb lemond mandátumáról. Az új választás Ráday Gedeont jelöli ki pártion kívüli programmal. Szilárd Bélát Esztergom vármegye főispánjává nevezik ki.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen”

Elővett vörös mellények!

Itt a tavasz! A téli bundát ledobtuk vállunkról és sokan már begombolatlan kiskabátban járnak. Épp így vettük észre a rendellenest a gigombolt kiskabátoknál. Erről azután eszünkbe jutott sok minden és szent haragra gyúlt a lelkünk, felforr a vérünk, mert megláttuk a mellényt: a „vörös mellényt”.

A „vörös mellények” gazdái ismét megszólaltak, kíváncsiak voltak reá, hogy a vörös gyerekek tudnak-e még üvöltöteni s kíváncsiak voltak arra, hogy tudja-e még a zsidó a magyar munkást táncoltatni. Kérelemmel fordultak az illetékes rendőrhatalóságokhoz, hogy gyűlést tartassanak. Gyűlést akartak tartani azért, hogy a sok gyászt és fájdalmas könnyűt szerzett, vértől ittas vörös zászlót Pápán ismét kibonthassák. A szociáldemokrata párt gyűlést akart tartani. Vajjon miért? Talán, mert tavasz van s közeleg a május. A hatóság a gyűlést — nagyon helyesen — nem engedélyezte. Erre az összehívók a belügyminiszeriumba folyamodtak. Izgalommal várjuk a fejleményeket, mi Dunántúl kisgazdái s különösen mi pápai felsővárosiak.

A rendőrség úgy cselekedett, mint cselekednie — ebben az esetben — kellett. És talán a rendőrség vezetőjének mi meggyötörtek is eszébe jutottunk. Ez jóleső nekünk és bizalommal hisszük, hogy Pápán rend és fegyelem lesz, mely rendet a vörös mellényesek megbontani nem fogják tudni soha.

Úgy látszik, nem feledtek még ezek a betyárok semmit és nem akarnak szakítani gyalázatos politikájukkal. Ők menni akarnak, előre menni a vörös internacionálé felé, menni s közben legázolni mindenkit, aki keresztény és magyar.

Már nem emlékeznek arra, hogy a Felsővárosi Róm. Kath. Olvasókör ellen kézigranát, manlicher és gépfegyverekkel vonultak fel ártatlan és becsületes kisgazdák ellen abból a piszkohelyiségből, melyben az elmúlt vasárnap gyűlést akartak tartani a még mindig vörös csőcselék bandával.

Elfeledték azt, hogy a magyar kisgazdák vére az égre kiált és még mindig éget és égetni fog örökké. Nem emlékeznek arra, hogy a Vakbottyán-utcában az augusztusi fordulat után két nagy te-

metés is volt. Nem emlékeznek arra, hogy a Felsővárosban végignyargáltak, rajonalakban jöttek és ismét kiszagdták vére folyt és volt újabb nagy temetés. Úgy látszik, hamar elfelednek ezek mindent! Igaz, hogy a vörös mellényen a verpecsések nem látszanak meg s azért bíznak ők vörös rongyokba, hogy a vérfoltok rajta nyomot ne hagyjanak. Úgy

látszik, a vörösrongyos legények már rég nem iták a turáni magyar vérből! Hát ismét erre vágyunk? Am feledjétek el, vörös betyárok mindent, csak azt az egyet ne, hogy a Felsőváros talán megbocsájt, de nem felejt s azt, hogy a Dunántúl minden községe ma egy Kis Felsőváros.

Kalmár Ferenc
kiszagda

A mi nagygyűlésünk.

A Griff-szálló nagytermében.

1921 április 16.

(Folytatás)

Nyirád. Előadók: Szabó Jenő, Borbély Joachim és Vers József: A püspöki uradalom birtokából hasítják ki a házhelyeket 80 igénylőnek számára. Egy-egy házhelynek 600 □-l földet adnak a hadirokkantoknak, □-ölenként 10 K, a katonaviseltetteknek 20 és azoknak, akik katonák nem voltak 25 korona árban. Ezek az árak nem megfelelőek. Azóta az árak 40 %-al csökkentek.

A nagygyűlésnek nincsen módjában az árakra vonatkozólag állózatást csinálni, mert jogerős szerződés áll fenn a felek közt, amit felbontani nem lehet.

Szabó Jenő, Borbély Joachim és Vers József: Mi nem kötöttünk szerződést senkivel sem. Az árajánlatot nem fogadták el az igénylők. Eddig még csak néhány özevgy asszony mérette ki a házhelynek való földet.

Zsilavy Sándor: Ebben az esetben tárgyalásba kell bocsájtkozni a birtok tulajdonosával. Ha nem tudnak megállapodásra jutni, akkor hívják ki a házhelyrendező-bizottságot.

A nagygyűlés ilyen értelemben határoz.

Szabó Jenő, Borbély Joachim és Vers József: Közlegelőnk nincs. 700 holdra volna szükségünk, 31 drb. ló, 1565 szarvasmarha és 1252 sertésünk számára. A veszprémi püspökség nagybirtokából szeretnénk ezt kihasítani.

A nagygyűlés kérelemmel fordul ebben az ügyben a püspökséghez és a földmivvelésügyi miniszteriumhoz is ezzel egyidejűleg.

Szabó Jenő, Borbély Joachim és Vers József: A kisbérleteket sem kaptuk meg, pedig szükségünk volna rá, mert nagyon sok olyan ember van a községünkben, akik kicsi földjükből nem tudnak megélni.

A nagygyűlés táviratilag fordul a kisbérletek leadása ügyében a földmivvelésügyi miniszter úrhoz.

Zsilavy Sándor: Nyirád község kistát ügyét engedjék meg, hogy én adjam elő, már csak azért is, mert ebben az ügyben már tetünk lépéseket.

Megjelent szerkesztőségünkben Vers Ferenc és kért bennünket, hogy Nyirád község számára kis üstön való főzést szerezzük meg. Irta is a községnek, hogy ebbeli kérelmüket készítsék el kérvény alakjában a főjegyző ural. Készszer is irtam, hogy elküldjék a kérvényt, de azt mind máig nem kaptam meg. Bennünket tehát nem terhel semmi, mert mi megtettünk volna mindent.

A nagygyűlés utasítja Nyirád községet, hogy terjesszen egy kérvényt a pénzügyminiszter ur elé, hogy az üstön való főzést eszközölhesse. A kérvényt irassák alá az előjárósággal, hogy igazolva legyen a kis üst felállításának szükségessége. A kérvényt Zsilavy Sándor felelős szerkesztő ur személyesen fogja a pénzügyminiszter urnak átadni.

Nemesnagy. Előadók: Egyed Mihály és Szimics József: A házhelyrendező-bizottság járt kint a községünkben és csak egy igénylőnek adott házhelyet. A többi igénylőt, — körülbelül tizen voltak, — elutasította, mert atyjukkal laknak együtt. Atyjuktól azonban nem örökölhetik a házat, mert többen vannak testvérek s így csak legfeljebb hárszert fognak örökölni.

A nagygyűlés egy külön, független felterjesztést ad be a földmivvelésügyi miniszterhez és a nemzetgyűléshez is, hogy a törvénynek azon fonák intézkedését, hogy a törvényt kizárja a fiut a házhelyszerzés jogából, reparálják, vagy magyarázzák ki. Bocsássanak ki egy pótrendeletet, amely világosan megmagyarázza a törvényt, hogy ilyen esetben mit kell tenni.

Bakos Tamás: A törvény nem helyes. Házhelyet nem kaphatunk akkor sem, ha több testvér örökli is a házat. Gazdálkodási célokra egy hárszert nem elegendő.

Birnauer János: A törvény világosan kimondja, hogyha több örökös van, csak az egyik kaphat házat, a másik már nem. Tehát egyiknek joga van házhelyre.

Zsilavy Sándor: A törvény ebben az esetben magyarázható többféleképpen is. Nagyon helyes volna, ha minden ember úgy magyarázná, mint kedves kollégám. Ha megmaradunk előző határozatunk mellett, azzal semmit sem érthetünk, hanem csak javíthatunk.

A nagygyűlés megmarad azon határozata mellett, hogy úgy a nemzetgyűlést, mint a földmivvelésügyi miniszteriumot értesíteni fogja a törvény ezen fonakságáról és kéri annak kimagyarázását.

Egyed Mihály és Szimics József: Közlegelőnk nincs. Nagybirtok van a községünk határában; gróf Esterházy Tamás tulajdonát képezi. 500 hold közlegelőre volna szükségünk, 700 szarvasmarhánk, 250 sertésünk és 20 lovak számára.

A nagygyűlés megkeresi gróf Esterházy Tamást és a földmivvelésügyi miniszteriumot, hogy a község részére adja át a szükséges földterületet közlegelőnek.

Egyed Mihály és Szimics József: A kisbérleteket sem adták le s ezért már kérvénnyel fordultunk a földmivvelésügyi miniszter urhoz. Igéretet kaptunk, de kisbérletet még mindig nem. Sőt még részes földet sem kaptunk.

A nagygyűlés távirati uton fogja értesíteni erről a földmivvelésügyi miniszteriumot.

Egyed Mihály és Szimics József: A szarvasok sok kárt okoznak.

A nagygyűlés utasítja a községet, hogy a kárvallottak indítsanak magánvádát az 1904. évi VII. t.-c. alapján.

Nemesvámos. Nagy Sándor, Somogyi Lajos, Dobai Antal, Kéri Lajos, Várdai Gábor: A házhelyek ügye rendben van.

Közlegelő nincs semmi sem. Határunkban van a veszprémi káptalan birtoka, melyet Freistädter bérel. Ebből a birtokból szeretnénk közlegelőnek kihasítani 400 holdat, tekintettel arra,

hogy a községünk állatállománya 130 drb. ló, 998 drb. szarvasmarha és 225 sertés.

A nagygyűlés a közlegelőt kérelmezni fogja a veszprémi püspökségtől, de egyidőben kérelemmel fordul a közlektatügyi és földmivvelésügyi miniszter úrhoz.

Nagy Sándor és Somogyi Lajos: Simon János utódai a birtokukat egy zsidónak adták ki. A zsidó szerződése 6 év múlva jár le. Mi ezt a bérletet meg akarjuk szerezni községünk részére. Kisbérleteket sem adtak le.

A nagygyűlés utasítja a községet, hogy lépjen érintkezésbe a tulajdonosokkal. A kisbérletek ügyében pedig táviratilag fordulunk a földmivvelésügyi miniszter úrhoz.

Pápa. Előadók: Ifj. Eperjesy József, Pomher Mihály, Pomher Ferenc és Maróti István. Pápan sokan kérték házhelyet. Házhelyeknek a legalkalmasabb föld az Esterházy-féle nagybirtok volna, de nem ebből akarják kiadni, hanem a város szétszórt helyein jelölték 1—2 háznak való földet. A törvény hangsúlyozottan kimondja, hogy kisbirtok házhelynek igénybe nem vehető mindaddig, míg a házhelyek a nagybirtokból kiadhatók. Itt kiadható volna és meg is felelné a követelményeknek. Követeljük, hogy az uradalom földjéből adják ki a házhelyeket. Ne a kiszagdtakat fosszák meg földjüktől, akikről ügyis elvettek vasút és gyár számára földjükből, ha most még a házhelyeket kihasítják, nem marad földünk.

A nagygyűlés utasítja a Szövetség elnökségét, hogy járjon el a földmivvelésügyi miniszternél személyesen, hogy a házhelyrendező bizottság abbeli óhaját akadályozza meg, hogy a kisemberek földjét vegyék el.

Ifj. Eperjesy József, Pomher Mihály, Pomher Ferenc és Maróti István: Wittmann nagybérletnek le kellene adni egy jó csomó földet, azonban ez az ügy húzódik már jó régóta. Wittmann Mihály Pálháza, a várostól meglehetősen távoltságban akarja a földet kiadni, pedig a város közelében is van földje.

A nagygyűlés a kisbérletek ügyét tudomására hozza a földmivvelésügyi miniszteriumnak és a városi tanácsnak is. Követeli, hogy a város közelében adják ki a kisbérleteket.

Mező Imre: Igényjogosult-e az a fiú, akinek az apja építteti fel a házat?

Többen: Igen! Természetes, hogy igényjogosult.

Ifj. Eperjesy József, Pomher Mihály, Pomher Ferenc és Maróti István: A közlegelő kicsiny. Legalább 100 holddal kellene megnagyobbítani. A soproni út mellett 125 hold közös legelő van, melyre 250 drb. szarvasmarhát hajtának fel. Az út másik oldalán van Esterházy Tamás gróf úr birtokában levő legelő. Ezt szeretnénk hozzácsatolni a közlegelőnkhez.

A nagygyűlés utasítja a pápai Szövetség elnökségét, hogy a statisztikai adatokat gyűjtse össze és amennyiben szükségesnek bizonyul a közlegelő megnagyobbítása, a Szövetség központi elnöksége járjon el ebben az ügyben.

Ifj. Eperjesy József, Pomher Mihály, Pomher Ferenc és Maróti István: Régebben bika fenntartására 20 hold rétünk volt. Ez a rét a város tulajdonába ment át a tagosztáskor. Most megfelelő rét hiányában nem tarthatunk bikát. Ezenkívül van még egy sérelmünk: az uradalmakban idegen aratómunkásokat alkalmaznak.

A nagygyűlés a közlegelő ügyében a földmivvelésügyi miniszteriumhoz fordul és megbízza az elnökséget, hogy kiserje figyelemmel az aratómunkások alkalmazását és ha visszaéléseket tapasztal, tegye meg a törvényes lépéseket.

Lázi. Előadók: *Buczó Imre, Válint Márton, Vida Gyula, Nagy József és Gregosics Pál:* A házhely-ügy folyamatban van. 52 házhelyigénylő van. Egy-egy ház részére 500 □-öt földet akarnak adni. Ez azonban kevés, tekintve azt, hogy gazdálkodási célokra kell. Különbösen az ügy tárgyalása ma van.

A nagygyűlés utasítja a kiküldötteket, hogy a házhely-ügy tárgyalásáról értesítse a Szövetség központi elnökségét.

Buczó Imre, Válint Márton: A község állatállománya 193 drb. ló, 975 drb. szarvasmarha, 1123 drb. sertés és 79 drb. juh. Közlegelő nincs semmi sem. Küldöttséget küldtünk Pannónhalmára ebben az ügyben, de közlegelőt nem kaptunk.

A nagygyűlés felterjeszti Lázi község közlegelő-kérelmét a földművelésügyi miniszter úrhoz, hogy a pannónhalmi apátsággal adasson le a község részére 260 kat. hold közlegelőt.

Buczó Imre és Válint Márton: Kiszéreltet adtak le valamelyest, de azt mondták, hogy az nem jogos, hanem csak kegyadomány. A szomszéd uradalmakban és a pannónhalmi apátság birtokán dolgozó aratómunkásoknak nem adtak le a kiszéreltet.

A nagygyűlés Lázi község kishérelteinek ügyében megkeresi a földművelésügyi minisztert, megemlítve, hogy az uradalom nem adta le a szükséges mennyiségű kishéreltet. A rossz minőségű földet túlmagas áron adta bérbé. Kérjük egy szakbizottság kiküldését ennek a megvizsgálására.

(Folytatás a jövő számunkban.)

Színház.

Április 23. *Szombat.* A régi jó időknek a multból visszazálló kicsike foszlánya libbent lelkeinkre ez estén. Jól esett egy kissé elmerengni a multon, amikor még gondatlan lélekkel élvezhettük a „Kornevillei harangok” melancholikusan szép zenéjét. Ugy érzem, velem együtt lélekben sokan a multba szálltak ez estén! A kifogástalan rendezés, a gördülékeny összjáték, melybe a kar ritka tökélyvel illeszkedett, a zenekar precíz kísérlete, már maga a kész siker volt. Érczkövy Mesterien előadott dörgő erősségű és lehellet lágy finomságu dalai, Völgyi kedves naivitása, bájos jelenetei, szép énekei, Kormos lelkelt megrázó játéka, Füredi pompás temperamentummal kreált Serpolette-je, Telekán csengő szép tenorja, Békefi örök derűt kelteő alakítása a legteljesebb sikerre vitték a mindig szép és mindig új darabot.

Április 24. *Vasárnap* a „Kornevillei harangok”-at ismételték meg zsúfolt ház előtt.

Április 25. *Hétfő.* A ködös Albion fiának, e világ legnagyobb drámai kölőjének örök szép darabja, a tiszta, romlatlan szerelem apothozisa „Romeo és Julia” vonzott táblás házat össze. Fenségesen nemes élvezetben, lelki gyönyörben volt részünk, minőt csak nagy ritkán — a templomok elhagyása után érzünk. Ime a színház is templom néha — a kultúra a lelki épülés temploma, mester darabokkal, mesteri játékokban. Szavakat szeretnék keresni, melyek nem közönségesek, sablonosak, hogy B. király Boriska és Rogoz Imre előadását és játékát kellőképp jellemezhessem. A tudás mélysége, az érzés melege, a nagy szellemóriás selymes finomságu gyönyörű gondolatainak a piaszticítás tökélyével való kifejezésre, a fájdalomak és lelki gyötrelmek lélekbe maró ábrázolása, a nehézkes forma könnyű, játéki kezelése — mind, mind a legüztább művészetet tárták szemünk elé. Lélekkel hallgattuk, vártuk, lestük a két művészszavait. — A többiek is kitűntek szép játéka-

kal, szereptudásukkal, de mégis különösen ki kell emelni a dajka szerepét betöltő Sz. Havasi Emmát, a Lőrinc barátot hűen egyénítő vonásokkal személyesítő Marinkovics Sebőt.

Április 26. *Kedd.* A kedves humorban bővelkedő „Nebántsvirág” szerzett kellemes jó estét a szép számban egybegyűlt közönségnek. A Rogoz mester őrnagyát felesleges dicsérnünk, ezt látni kellett, Füredi, Denise szerepében szinte brilirozott szinpadri rutinjával, jó kedvével, Parlagi sok egészséges kacajt keltett, Nagy Pál szokása szerint jól megállta helyét.

—es.

HIREK.

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

— Balatonkenese püspöki székhely.

Németh Istvánt, a dunántúli református egyházkerület nagynevű püspökét, a balatonkenesei egyház Czákó Gyula halálával megüresedett lelkesi állásra egyhangu határozattal meghívta. Tudvalevő, hogy Németh István nem tette le a hűség esküt a cseh bitorlóknak s emiatt állandó üldöztetésnek volt kitéve, úgy hogy Komáromból, eddigi püspöki székhelyéről menekülni volt kénytelen. A püspök a meghívást elfogadta s a jövő héten elfoglalja lelkesi hivatalát.

— Új tüzrendészeti felügyelő.

Viz Ferenc tüzrendészeti felügyelő 52 községből álló körzetét két felé osztották, s az így alakult új körzet tüzrendészeti felügyelőjévé Wohlmut Lajost, a helybeli önk. tűzoltótestület segédtisztjét nevezték ki, aki ügybuzgóságával és szakértelmével a szép megtiszteltetésre derekasan reászolgált.

— Felhívás Pápa város polgáraihoz.

A Pápai Önkéntes Tűzoltótestület 5) éves fennállása után, mely idő alatt a köznek és az országnak a nemzeti vagyon megvédése terén megfizethetetlen szolgálatakat tett, a pártolás hiánya a teljes megszűnéssel fenyegeti. A vesztett háború, a forradalom, majd az ezt követő kommunizmus — sajnos — nagyon is érezteti romboló hatását, mert költe az emberek lelkéből az őnzetlenséget, az egymáson való segítés vágyát s ezenközben menthetetlenül pusztul a nemzeti vagyon, pedig a nemzeti vagyon megóvása a nemzetnek megerősödését jelenti, azért egyetemes érdek, hogy ezek megvédésére vállvetett munkával egyesüljünk. Ezt a célt szolgálja az önkéntes tűzoltótestület. Minden politikától mentes, tisztán emberbaráti működést óhajtunk folytatni, hogy azonban ezt megtehessek, szükségünk van magyarul érző, lelkes tűzoltógardára. Kérjük tehát Pápa város minden nemesen érző, jóra való, ép és egészséges polgárát, hogy segítsen minket céljaink elérésében, lépjen közzénk, mi magyar anyával várjuk és őszinte szeretettel fogadjuk. Az Önkéntes Tűzoltótestület biztosítja tagjai számára a v. közmunka alóli mentességet, a községi pótdaraból évi 50 koronának törlesztését s végül őrszolgálat teljesítésekor az őrségdíjakat. Minden önkéntes tűzoltó tagja a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek, s mint ilyen, szolgálatban érhető baleset ellen biztosítva van. Ez év május hó 2-án tanfolyam nyílik meg a vidék 50 tagu résztvevőjével, mely 8-ig tart. Használják fel a belépni óhajtok ezen alkalmat, ahol a kiképzést elsajátíthatják, hogy Pápa városa is büszke lehessen önkéntes tűzoltóságára. Jelenkezés Viz Ferenc önk. tűzoltóparancsnoknál (Kossuth-utca 24.) egész nap és a tűzoltó-óranyán

Wolmut Lajos segédtisztje naponta d. e. 8-tól d. u. 2 óráig. A Pápai Önkéntes Tűzoltótestület Parancsnoksága nevében Viz Ferenc önk. tűzoltóparancsnok.

— **Halálozás.** Dr. Miklós Gézát, a lakáshivatal vezetőjét, mely gyász érte: édesanyja, öz. Miklós Károlyné szül. Szentgyörgyvölgyi Sávári Soos Emilia e hó 26-án 74 éves korában elhunyt. A jóságos matróna hült tetemét csütörtökön délután helyezték örök nyugalomra az ev. egyház szertartása szerint az alsóvárosi temetőben.

— Közalkalmazottak figyelmébe.

A pápai közalkalmazottak részére a kiutalt ruha kiosztása folyó hó 28. napjától kezdődőleg naponta délután 2 órától este 6 óráig a szövetkezet helyiségében fog eszközölni és pedig elsősorban azok az igényjogosultak fogják a ruházati cikket megkapni, akiket a hivatalok főnökei kijelöltek. A ruha csakis a ruhautalvány, illetve jegy és a ruha árának, 1000, illetve 1200 koronának lefizetése ellenében fog kiadni.

— Nagy opera-estélyek Pápán.

Ritka élvezetben lesz része Pápa város műpártoló közönségének a jövő hó 3., 4. és 5. napjain, mikor is Bodonyi igazgató áldozatkészsége folytán az előnyösen ismert opera-énekesnő Kulcsár Juliska fog a városi színházban vendégszerepelt. Ugy látszik a kedvelt direktor még anyagi áldozatoktól sem riad vissza, csakhogy pápai szereplését emlékeztessé tegye a nagyközség előtt.

— Futballmérkőzés.

A Pápai Sport Egylet május 1-én, vasárnap d. u. 3 órakor szezonnyitó, barátságos mérkőzést rendez a Székesfehérvári Kerékpáros század csapatával a külső várkertben. Helyárak: ülőhely 15 K, állóhely 10 K, katona- és gyermekjegy 5 K. A jegyek láthatóan viselendők és kívánatra felmutatandók. Várkerti jeggyel nem rendelkezők részére bejárat a Győri-út felőli kapun.

— Záróra 12 órakor.

A belügyminiszter a vendéglők, kávéházak, korcsmák záróját éjjel 12 órában, az egyesületek záróját éjjelután 2 órában állapította meg.

— Hadifoglyaink érkezése.

A honvédelmi minisztérium hadifogoly-osztályának értesítése szerint f. évi május hó 3-án a „Pierre Boscuc” nevű hajóval 680 magyar hadifogoly érkezik Triesztbe. Rettenetes nélkülözéseket szenvedett véreink fogadatlásának rendezésével a honvédelmi minisztérium a katonai állomásparancsnokságot bízta meg. Az érkezésről a parancsnokság fog értesíteni s egyuttal felkeri az egyházi, polgári hatóságokat, a társadalmi egyesületeket és a közönséget, hogy a fogadatlásnál minél számosabban jelenjenek meg, hogy ezzel is kifejezést adjunk sokat szenvedett honfitársainkkal való együttérzésünknek.

— Termeljünk napraforgót.

A jó gazda mindent elkövet, hogy földjét kitény mivélés után minél jobban gyümölcsöztesse. Nagy hasznot hoz a napraforgó termesztése is, aminek elvetése április végén és május elején történik. Ahol a kukorica megterem, ott jó a talaj a napraforgó számára is, különösen akkor, ha a talaj alaposan meg van trágyázva. A legbővebb termést nálunk az óriási orosz napraforgó hozza. A magvakat vagy a palántákat fél méter távolságra ültetjük 80 cm. széles sorban, holdanként körülbelül 5 kg. mag elég, kétszer kell kapálni, de vigyázni kell, hogy fél méter távolságban csak egy-egy növény maradjon. Szedése szeptember végén, október elején történik száraz időben. Ha jó volt a termés, holdanként 4—5 mázsa száraz magot nyerhetünk.

— **A cséplési szénre vonatkozólag** a földmívelésügyi minisztérium felhívja a 200 holdnál nagyobb birtokok tulajdonosait, hogy a csépléshez szükséges szén beszerzése végett az Országos Szénbizottsághoz kell fordulniok. A kisebb gazdaságok tulajdonosai pedig a községi előljárással kérelmezhetik a szükséges szén kiutalását.

— **Uj vasuti menetrend.** A Máv. vonalain, mint már ismeretes, a vonatjáratok korlátozását részben megszüntetik. Értesülésünk szerint *f. hó 23-tól kezdve* a Pápáról Budapestre éjjel 1 óra 32 perckor induló és Budapestre Pápára éjjel 4 óra 43 perckor érkező vonatok mindennap, tehát *vasárnap is* közlekednek. A Győről Pápára reggel 7 óra 42 perckor és Szombathely felől este 5 óra 12 perckor érkező vonatok Szombathely—Győr között mindennap személyszállítással fognak közlekedni. Úgyiszlentén — vasárnap kivételével — naponta, tehát szombaton is fognak közlekedni a Pápáról Budapestre délelőtt 8 óra 36 perckor induló és délután 2 óra 2 perckor érkező személyvonatok is. A pápa—bánhidai vonal pápa—veszprémsársányi szakaszán a délután Veszprémsársányba induló vonat szombat és vasárnap kivételével minden nap és a Varsányból Pápára reggel érkező vonat vasárnap és hétfő kivételével naponta fog közlekedni. A szombati, Pápáról Győr felé délután 5 óra 50 perckor induló vonatnak Győrött Budapest felé csatlakozása azonban most sem lesz.

— **Gondoskodás a rokkantokról.** A népjóléti miniszter által kiadott rendelet szerint azok a legénységi állományú rokkantak, akiknek még utókezelésre szükségük van, a m. kir. Hadigondozó Hivatálnál jelentkezhetnek, ugyan-csak a Hadigondozóban kapnak ingyen élelmezést a hadivakok. A hadirokkantak részére művégtagok javítása vagy beszerzése eszközölhető. A hadiárvról az ikervári, tokaji árvaházakban gondoskodnak és részükre nevelési segély van biztosítva, a magukkal tehetetlen rokkantakat pedig a honvédménházban helyezik el. Tanfolyamokat létesítettek a rokkantak iskoláztatására Vácott, Debreczenben és Székesfehérvárott. A hadirokkantak felülvizsgálásuk végett a járási, illetve kerületi nyilvántartó hatóságokhoz forduljanak.

— **Kik jönnek orosz hadifogságból?** A keletizibériai Nikolsk-Usuriski hadifoglyátorból a legutóbbi szállítmányokkal a következő hadifoglyaink érkeztek Nikolskba: Török Ferenc 38. gye., Moncz János 15. gye., Urbán László 14. gye., Szalay Ferenc 18. gye., Eliás Imre 13. gye., Kaldenecker György 1. gye., Kapás Antal 101. gye., Palágyi Emánuel 101. gye., Pap Lajos 101. gye., Dezsep János 29. gye., Szekeres Mihály 29. gye., Domokos Gábor 101. gye., Bacsa András 101. gye., Lemák J. 12. gye., Schwarzkopf Ferenc 52. gye., Lövei József 65. gye., Fazekas József 32. gye., Melkó András 3. hte., Stibli György 52. gye., Zettis Mihály 31. gye., Acker 31. gye., Kuruc Artil 20. gye., Volkman Ádám 6. gye., Iskaitz Tamás 30. gye., Brunvig Gyula 10. gye., Toltányi Lajos 31. gye., Pető Gábor 31. gye., Szabó Antal 2. gye., Máté Gábor 2. gye., Magyar István 5. gye., Ollay Ferenc 5. gye., Gombás Kálmán 3. vte., Takács Gergely 7. gye., Erdélyi Imre 27. gye., Szóllósy Sándor 67. gye., Kóváry Gábor György 37. gye., Vadász József 17. gye., Nemes János 17. gye., Biró Ferenc 12. gye., Zsüberács János 17. gye., Csik László 23. gye., Tóth János 17. gye., Biró József 38. gye., Musa István npt., Lónyai József 2. gye., Petránzky András 10. gye., Becze Imre 7. gye., Nagy Béni 30. gye.,

Horváth Ferenc 13. gye., Hamacsek Ferenc 13. gye., Becsei József 32. gye., Vasarecky Mihály 1. gye., Micainay János 1. gye., Dalányi János 32. gye., Schuffer József 8. gye., Burián Sándor 12. gye., Bódicz János vte., Grtlich János 32. gye., Rác Mihály 4. hhe., Karsai János 7. gye., Szaller Ferenc 32. gye., Kovács József 46. gye., Varga Gergely 34. gye., Gavilich József 23. gye., Szitra János 6. gye., Tóth István 10. gye., Kett János 23. gye., Dicső Imre 5. gye., Simon János 14. gye., Énok Boldizsár 14. gye., Porutzky Lajos 14. gye., Weisz Árpád 31. gye., Wittmann József 23. gye., Nagy Károly 31. gye., Harang Lajos 34. gye., Konc István 25. gye., Bartók Sándor 34. gye., Begezi Bálint 25. gye., Liszkay Gyula 34. gye., Hollandy Ágoston 25. gye., Lottbrein Péter 6. gye., Knam György 76. gye., Pap Antal 44. gye., Elek Antal 16. cto., Naiser Sándor 68. gye., Szabó János 25. gye., Nagy Sándor 29. gye., Bot Péter 28. vte., Szabó István 6. gye., Kardos József 10. gye., György József 83. gye., Rábaközy Bertalan 67. gye., Szelezky András 32. gye., Simonfai Károly Károly 19. gye., Gazdig Viktor 31. gye., Lakat István 48. gye., Vihant Kálmán 84. gye., Hegyeli János 2. gye., Cseh Gábor 60. gye., Nagy János 60. gye., Mezei Nagy József 22. gye., Peiger István 52. gye. (Folytatjuk.)

— **Munkaközvetítés.** A győri hatósági munkaközvetítő hivatal értesítése szerint foglalkozást kaphatnak Győrött: 4 gyárimunkás, 3 kosárfonó, 1 férfiszabó, 6 házcseléd, 8 tanonc ipari szakmunkára. Vidéken: 4 kerékgyártó, Papán 4 tűzoltó. Foglalkozást keres: 2 ács, 3 asztalos, 1 bádogos, 1 szerelő, 2 cserép- és palafedő, 7 cipész, 2 cukrász, 8 gépész, 3 gépezelő, 22 napszámos, 4 kárpitos, 8 kovács, 5 lakatos, 1 mészáros, 1 nyomdász, 1 rézműves, 3 sütő, 3 férfiszabó, 2 vasesztergályos, 5 magántisztviselő, 3 kereskedősegéd, 6 háziszolga, 7 kocsis. Bővebb felvilágosítás a város fadgyi osztályánál nyerhető.

— **Takarékoskodjunk a vízzel.** A polgármester hirdetményben felhívja a város lakosságát, hogy a vízvezeteki vízzel mindenkor, különösen a száraz időszakban a legnagyobb mértékben takarékoskodják saját élete és vagyonszerzésük érdekében, mert a vízművek vízellátó képessége korlátozott. Mindenkinek tehát csak az ivó és háztartáshoz legszükségesebb vízmennyiségre korlátozza a vízfogyasztást. Súlyos büntetés terhe alatt tilos a további rendelkezésig a vízvezeteki víznek: a) pazarlása és háztartási, valamint hűtési és egyéb célokra való összegyűjtése; b) házi csapok és közutakból a víznek fölös folyatása a víz kivételkor; c) kertek öntözése; d) terak, utcák és járdák, valamint udvarok öntözése és locsolása; e) állatok itatására felhasználni nem szabad, ahol talajuk van; f) külön vízdíj fizetése és engedély nélkül ipari célokra szolgáló vízzel felhasználni; g) szökőkutak és egyéb luxuscélokra felhasználni; h) állatok, ló stb.

és kocsit, valamint egyéb járművek mosására használni. Egyben mindenkinél szigorú kötelességévé teszik, hogy elromlott, vagy elhasznált állapotban levő házi vezetékét és egyéb vízvezeteki létesítményeit, pl. fürdőszoba, mosókonyha csapjait stb. és az angol klozetek öblítő szerkezetét, valamint az udvarokban levő magánvízvezeteki kutakat tulajdonosaik, vagy használói 3 nap alatt javíttassák ki, mert mulasztás esetében ellenük a kihágási eljárást megindítják.

— **Hirdetmény.** Értesítjük a t. közönséget, hogy a várkerti jegyek kiadása beszünttetett, az ez iránti kérelmek többé figyelembe nem vehetők. **Uradalmi Igazgatóság.**

— **Rendőri hír.** Találtott egy erszény és Till József névre kiállított munkásbiztosítói igazolvány; tulajdonosa átveheti a rendőrség 11. számú hivatali helyiségében. Továbbá egy bitangásban talált malac van gondozás alatt; igazolt tulajdonosa jelentkezék a rendőrség 9. sz. hivatali helyiségében.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavy Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Eladó szántóföld.

A Felsőmezőn 3 magyar hold kitünő szántóföld szabadkézből minden óráan eladó.

Értekezni lehet:

TAKÓ FERENC NÉL
Felsőhosszú-utca 47. szám.

Falusi üzletházat
keresek megvételre lehetőleg a Balaton vidékén.

Ajánlatokat a szerkesztőségbe kérek.

Föld-eladás.
A város belterületén 11 magyar hold kitünő föld eladó.

Bővebb értesítés megküldhető szerkesztőségünkben, Jókai Mór utca 15-ik szám alatt.

Nyomtatványait
rendelje
a főiskolai nyomdában.

Tocsik és Mika

rőfös-üzlete Pápa Főtér 21. szám.

Gyolcs, vászon, siffon, kanavász, festett karton, férfi- és női pamut- és gyapjuszövetek, barchet-árak, finom grenadinok, fejkendők stb., mindenféle rőfös-árak dús választékban. — Szolid keresztény kiszolgálás!